

TRIBUNAL DE JUSTICIA DE LAS COMUNIDADES EUROPEAS
SOUDNÍ DVŮR EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ
DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS DOMSTOL
GERICHTSHOF DER EUROPÄISCHEN GEMEINSCHAFTEN
EUROOPA ÜHENDUSTE KOHUS
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
COURT OF JUSTICE OF THE EUROPEAN COMMUNITIES
COUR DE JUSTICE DES COMMUNAUTÉS EUROPÉENNES
CÚIRT BHREITHIÚNAIS NA gCÓMHPHOBAL EORPACH
CORTE DI GIUSTIZIA DELLE COMUNITÀ EUROPEE
EIROPAS KOPIENU TIESA

3ENDRIJŲ TEISINGUMO TEISMAS
[KÖZÖSSÉGEK BÍRÓSÁGA
[TI TAL-ĠUSTIZZJA TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ
HOF VAN JUSTITIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN
TRYBUNAŁ SPRAWIEDLIWOŚCI WSPÓLNOT EUROPEJSKICH
TRIBUNAL DE JUSTIÇA DAS COMUNIDADES EUROPEIAS
SÚDNY DVOR EURÓPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ
SODIŠČE EVROPSKIH SKUPNOSTI
EUROOPAN YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN
EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS DOMSTOL

Tlač a informácie

TLAČOVÉ KOMUNIKÉ č. 52/06

27. júna 2006

Rozsudok Súdneho dvora vo veci C-540/03

Európsky parlament/Rada Európskej únie

SÚDNY DVOR ZAMIETA ŽALOBU PROTI SMERNICI O PRÁVE NA ZLÚČENIE RODINY ŠTÁTNYCH PRÍSLUŠNÍKOV TRETÍCH ŠTÁTOV

Zákonodarca Spoločenstva tým, že umožnil členským štátom, ktoré mali alebo chceli prijať osobitnú právnu úpravu, aby pozmenili určité aspekty práva na zlúčenie rodiny, neprekročil hranice vytýčené základnými právami.

Dňa 22. septembra 2003 prijala Rada smernicu¹, ktorá stanovuje podmienky pre výkon práva na zlúčenie rodiny, ktoré majú štátni príslušníci tretích štátov majúci legálne bydlisko na území členských štátov². Táto smernica najmä stanovuje, že štátny príslušník členského štátu legálne žijúci v Európskom spoločenstve má v zásade právo, aby členský štát povolil jeho deťom, aby sa k nemu pripojili v rámci zlúčenia rodiny. Okrem toho umožňuje členským štátom za určitých okolností uplatniť vnútroštátnu právnu úpravu odchyľujúcu sa od zásadných pravidiel ňou stanovených.

Preto, keď je dieťa staršie ako 12 rokov a prichádza nezávisle od svojej ostatnej rodiny, môže členský štát postupovať odlišne a predtým, ako povolí vstup a pobyt podľa tejto smernice, overiť, či dieťa spĺňa kritérium integrácie stanovené právnymi predpismi platnými k dátumu vykonania tejto smernice v tomto členskom štáte. Okrem toho členské štáty môžu požadovať, aby žiadosti týkajúce sa zlúčenia rodiny s maloletými deťmi boli podané predtým, ako tieto deti dovŕšia vek 15 rokov, v súlade s ich právnymi predpismi platnými k dátumu vykonania tejto smernice.

¹ Smernice Rady 2003/86/ES z 22. septembra 2003 o práve na zlúčenie rodiny (Ú. v. ES, L 251, s. 12, Mim. vyd. 19/006, s. 224).

² Odôvodnenia č. 17 a č. 18 smernice upresňujú, že v súlade s Protokolom o postavení Spojeného kráľovstva a Írska a bez toho, aby bol dotknutý článok 4 uvedeného protokolu a s Protokolom o postavení Dánska, ktorý je pripojený k Zmluve o Európskej únii a Zmluve o založení Európskeho spoločenstva, sa tieto členské štáty nezúčastňujú na prijatí tejto smernice, nie sú ňou viazané a ani sa na ne nevzťahuje.

Smernica ďalej stanovuje, že členské štáty môžu požadovať od garanta, aby mal oprávnený pobyt na ich území počas obdobia nepresahujúceho dva roky predtým, ako sa k nemu pripoja jeho rodinní príslušníci. Členský štát taktiež môže ustanoviť čakaciu dobu najviac na tri roky medzi podaním žiadosti o zlúčenie rodiny a vydaním povolenia na pobyt rodinným príslušníkom, ak jeho právne predpisy platné k dátumu prijatia tejto smernice berú do úvahy jeho prijímaciu kapacitu.

Európsky parlament, ktorý považoval tieto ustanovenia za odporujúce základným právam, najmä základnému právu na rešpektovanie rodinného života a zákazu diskriminácie, podal žalobu o neplatnosť na Súdny dvor Európskych spoločenstiev.

Súdny dvor rozhodol, že **možnosť členských štátov posúdiť či dieťať a vo veku 12 rokov**, ktoré prichádza nezávisle od svojej rodiny, **spĺňa kritérium integrácie**, nemožno považovať za odporujúcu základnému právu na rešpektovanie rodinného života, povinnosti zohľadniť najlepší záujem dieťaťa ani zásade zákazu diskriminácie na základe veku.

Súdny dvor najskôr pripomína, že právo na rešpektovanie rodinného života v zmysle Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv tvorí súčasť základných práv, ktoré sú v právnom poriadku Spoločenstva chránené, a že Dohovor o právach dieťaťa a Charta základných práv Európskej únie taktiež uznávajú zásadu rešpektovania rodinného života. Tieto rôzne dokumenty zdôrazňujú dôležitosť rodinného života pre dieťa a odporúčajú štátom, aby zohľadnili jeho záujem, avšak **nezakladajú** členom rodiny subjektívne práva na prijatie na území niektorého štátu a nemožno ich vykladať v tom zmysle, že by štátom uberali určitý priestor pre ich voľnú úvahu v prípade, keď posudzujú žiadosti o zlúčenie rodiny.

Keďže v danom prípade ide o smernicu ukladajúcu členským štátom presné pozitívne povinnosti, možnosť členských štátov posúdiť, či dieťa vo veku 12 rokov prichádzajúce nezávisle od svojej rodiny spĺňa kritérium integrácie ponecháva týmto štátom obmedzený priestor na voľnú úvahu, ktorý sa nelíši od priestoru, ktorý im priznal Európsky súd pre ľudské práva vo svojej judikatúre vzťahujúcej sa k tomuto právu, s tým, že za každých skutkových okolností je potrebné zväžiť zúčastnené protichodné záujmy.

Súdny dvor poznamenáva, že podľa smernice musia členské štáty pri zvažovaní týchto záujmov náležito zohľadniť najlepšie záujmy maloletých, povahu a pevnosť rodinných väzieb tejto osoby a dobu, počas ktorej mala bydlisko v členskom štáte, ako aj existenciu rodinných, kultúrnych a sociálnych väzieb s krajinou jej pôvodu. Nakoniec, vek dieťaťa a skutočnosť, že prichádza nezávisle od svojej rodiny, sú taktiež skutočnosťami, ktoré berie Európsky súd pre ľudské práva do úvahy.

Výber veku 12 rokov sa teda nejaví ako kritérium, ktoré by porušovalo zásadu zákazu diskriminácie z dôvodu veku, pretože ide o kritérium, ktoré zodpovedá štádiu života maloletého dieťaťa, keď toto už žilo počas relatívne dlhej doby v treťom štáte bez členov svojej rodiny, takže integrácia do iného prostredia by mohla vyvolať skôr ťažkosti. Rovnako aj skutočnosť, že sa s manželom a dieťaťom starším ako 12 rokov nezaobchádza rovnako, nemožno považovať za neodôvodnenú diskrimináciu voči maloletému dieťaťu. Cieľom manželstva je vytvoriť spoločenstvo trvalého života medzi manželmi, kým dieťa staršie ako 12 rokov nemusí nutne dlho zostávať so svojimi rodičmi.

Rovnakým spôsobom Súdny dvor rozhodol, že **možnosť členských štátov obmedziť** uplatnenie podmienok na zlúčenie rodiny stanovených smernicou **na žiadosti podané predtým, ako deti dovŕšia vek 15 rokov**, nemožno považovať za odporujúcu základnému

právu na rešpektovanie rodinného života, povinnosti zohľadniť najlepší záujem dieťaťa či zásade zákazu diskriminácie na základe veku.

Súdny dvor upresňuje, že toto ustanovenie nemožno vykladať v tom zmysle, že by zakazovalo členským štátom zohľadniť žiadosť týkajúcu sa dieťaťa staršieho ako 15 rokov alebo že by im umožňovalo, aby tak nekonali. Ak má teda toto ustanovenie za následok dovoliť členským štátom zamietnuť, aby žiadosti podané deťmi mladšími ako 15 rokov spadali pod všeobecné podmienky smernice, členský štát je stále povinný posúdiť žiadosť v záujme dieťaťa s cieľom uprednostniť rodinný život.

Súdny dvor ďalej rozhodol, že skutočnosť, že **členské štáty môžu odložiť zlúčenie rodiny o dva alebo v závislosti od prípadu o tri roky**, umožňuje ubezpečiť sa, že k zlúčeniu rodiny dôjde za priaznivých podmienok potom ako mal garant v hostiteľskom štáte pobyt počas dostatočne dlhého obdobia, aby bolo možné predpokladať stabilné zabývanie sa a určitú úroveň integrácie a neodporuje právu na rešpektovanie rodinného života. V tomto ohľade je však prijímacia kapacita členského štátu len jednou zo skutočností, ktoré členské štáty zohľadňujú počas posudzovania žiadosti, a nemožno ju vykladať tak, že by povoľovala akýkoľvek systém kvót alebo stanovenie trojročnej čakacej doby bez ohľadu na osobitné okolnosti zvláštnych prípadov. Počas tejto analýzy však členské štáty okrem toho musia náležito zohľadniť najlepší záujem maloletého dieťaťa.

V dôsledku toho nemožno smernicu samu o sebe, ani tým, že by výslovne či implicitne umožňovala členským štátom takto konať, považovať za odporujúcu základnému právu na rešpektovanie rodinného života, povinnosti zohľadniť najlepší záujem dieťaťa či zásade zákazu diskriminácie na základe veku.

Súdny dvor teda žalobu zamietol.

Neoficiálny dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Súdny dvor.

Jazyky, ktoré sú k dispozícii: CS, DE, EN, ES, FR, HU, IT, NL, PL, SK, SL

*Úplné znenie rozsudku sa nachádza na internetovej stránke Súdneho dvora:
<http://curia.eu.int/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=SK&Submit=rechercher&numaff=C-540/03>
Vo všeobecnosti je znenie na internete prístupné v deň vyhlásenia rozsudku od 12. hodiny SEČ.*

*Podrobnejšie informácie Vám môže poskytnúť pán Balázs Lehóczki
Tel.: (00352) 4303 5499 Fax: (00352) 4303 2028*